

השבועון של חילי צבאות השם

ערב שבת קדש פרשת וירא
יו השון תשע"ט • גליון 27

פנסאים

צעירים

פְּתוּחַ, הַפְּנֵסוּ בְּבִקְשָׁה!

לאריה ליב לרר יש המון מה לספר
לכם על הכנסת אורחים, וגם: על
"שער לרר" ועל 'סבב צ'ולנט'.

ההבדל
הקטן בין לוט
לאברהם
מעטפה
מהמפקדה

תְּעוּדַת חֵיל

השם שלי הוא ישראל אריה ליב לרר.

אני בן אחת עשרה.

אני גר באשקלון, ולומד בכתה ו
בתלמוד התורה "אור מנחם" בעיר.

שם גם נמצא סניף הפנסאים שלי,
שבו אני חבר כבר ארבע שנים.

אני יודע בעל פה חמשה פרקי תנ"א, כל מסכת אבות
ומסכת ביצה במשנה, ושני דפי גמרא.

הנהגה חסידית מיוחדת שלי:

אין 'שבת מברכים' שאני מפספס לומר
את כל התהלים בבקר.

מעטפה ההמפקדה

מה ההבדל בין אברהם אבינו לבין האחין הלא-
כל-כך-צדיק שלו, לוט?

כלם יודעים לספר שאברהם היה איש חסד, איך
הוא הכניס אורחים ודאג להם וטרח עבורם.
אבל הנה, גם לוט עשה בדיוק אותו דבר. גם הוא
הכניס אורחים, את אותם אורחים של אברהם!

תשוו בעצמכם את הפסוקים:

אברהם ראה את שלושת עוברי הארח "וירך
לקראתם מפתח האהל", וגם לוט ראה את
המלאכים באים אל ביתו "ויקם לקראתם וישתחו
אפים ארצה".

איך אברהם אמר לאורחים שלו? "יקח נא מעט מים
ורחצו רגליכם, והשענו תחת העץ. ואקחה פת לחם
וסעדו לבכם, אחר תעברו". נו, גם לוט קבל אותם והזמין
אותם יפה מאוד: "סורו נא אל בית עבדכם ולינו ורחצו
רגליכם, והשפמתם והלכתם לדרךכם".

אברהם הכין להם סעודה טובה ומזינה, "ויקח חמאה
וחלב וכן הבקר אשר עשה, ויתן לפניהם". גם לוט, אותו
דבר: "ויעש להם משתה, ומצות אפה ויאכלו".

אבל בכל זאת, יש הבדל אחד קטן.

לוט צפה למלאכים. הוא שמע כבר על המשלחת של
שלושת המלאכים המחפשים לאנשים, שבקרו אצל
הדוד. הוא הכניס הביתה מלאכים, לא אנשים. אבל
אברהם אבינו - הוא ראה "שלושה אנשים", עוברי ארח,
אנשים רגילים שהולכים במדבר ומי יודע מאיפה בכלל
הם הגיעו. ובכל זאת, הוא רק ראה אותם ובאמצע פגישה
עם הקדוש ברוך הוא הוא רץ להכניס אותם הביתה.

וזו הגדלה. לקבל כל אחד ולתת לכל אחד, גם אם הוא לא
נראה מלאך. אפלו אם הוא סתם בנאדם.

כשנארחים כל כך הרבה אנשים, זו מימנות לא פשוטה
בכלל להיות רגיש לצרכים השונים של כל אחד. קחו
למשל את החלות. אמא שלי אופה בעצמה את החלות,
והיא מכינה חמשה סוגים שונים של חלות. אתם יודעים,
יש כאלו שאסור להם גלוטן, ויש בלי סכר ויש בלי מלח,
יש מקמח כסמין ויש משיפון, יש מקמח מלא ויש מקמח
לכן. בקצור, אמא שלי פותחת כל שבוע מאפייה בבית, כי
היא דואגת שכל אורח ירגיש כאלו הוא בבית שלו, שיש לו
הכל ולא חסר לו כלום!

בכל סעודת שבת אנחנו
מארחים מחלקה שלמה...
ברצינות, מתארחים אצלנו
כל שבת שלושים אורחים
לפחות. אנחנו גרים ממש
צמוד לבית הרפואה "ברזילי",
וכל מי שנמצא שם בשבת כדי
להיות ליד בן משפחה שלו
ורוצה לשבת בסעודת שבת
אמתית ונגיעה - יודע שהוא
רק צריך לעבר את השער של
בית הרפואה, והוא אצלנו. לא
צריך הזמנה מראש ואפילו לא
לדפס בדלת. היא פתוחה...

כמוכן, אנחנו לא
מתחילים בקדוש אצלנו
בבית לפני שעשינו
קדוש מרפזי ב"ברזילי",
למטפלים ולבני
המשפחות שלהם. מה,
להם לא מגיע לטעם
שבת, לשמע קדוש?

הדג האהוב ביותר על שלחן השבת שלנו הוא
דג טונה. לא, לא טונה בשמורים. דג טונה שלם
וטרי, שאמא מכינה בתנור. טעם גן עדן!

למה טובלים את החלה במלח?

קדם כל, חשוב לדעת שלא רק את החלה טובלים במלח ולא רק
בסעודת שבת. בכל פעם שנוטלים ידים ואוכלים לחם, טובלים את
הלחם במלח. אם כי, בסעודות שבת וחג מהדירים בכך במיוחד.

מדוע?

יש לכך כמה הסברים:

ההסבר הראשון הוא פשוט, שהלחם יהיה טעים... פעם היו אופים
את הלחם בלי מלח ותבול, וממש לפני האכל היו מתבלים את
הלחם במלח, תבלינים או תבשיל. זאת כדי שברפת "המוציא"
תהיה על לחם טעים ומוכן לאכילה.

מסביב לשלחן

חשפּפּחת לך

עם פאלו פמויות של אורחים, חובים להתחיל בהכנות כבר ביום מיישי. אמא שלי ואחותי שרי עומדות במטבח ומבשלות ומבשלות, ומציאות מטעמים בכמויות של קיטרינג ענקי. לאחרונה הצטרפה לצוות עוד בשלנית - כי מספר האורחים רק הולך וגדל.

לכל שבת אמא מכינה שני סירים ענקיים - מה זה סירים, דודים! - של מרק עוף משבחה. בין הדגים למרק, לאורחים יש הפסקה קצרה לדבר ולשיר, ואני ואבא יוצאים ל"ברזיל" לסבב מרק. אנחנו מכבדים כל מי שרוצה בצלחת מרק ביתי חם עם קניידלך ולוקשן. זה פשוט עושה לאנשים טוב על הלב, שמישהו חושב עליהם ודואג להם.

אצלנו בסעודה יש מנהג קבוע. כל אורח חדש מלמד את כלנו שיר ואומר דבר תורה או ספור מענין. לפעמים הסעודה כל כך מרתקת, שהיא מסתיימת אחרי שתים עשרה בלילה!

פרשת וירא היא הפרשה 'שלנו'. זה מרגש אותי בכל שנה מחדש לקרא את פרשת השבוע, את הספורים על אברהם אבינו שהכניס אורחים והתאמץ וטרח ועשה הכל בשביל שהם ירגישו בנוח. אני מרגיש שההורים שלי ממש ממשיכים בדרכו של אברהם אבינו (אגב, השם של אבא שלי הוא אברהם...), ולי יש את הזכות הגדולה להתחנך בבית כזה של חסד ולעזור להם. הם פותחים את הבית שלהם, ומתאמצים ומכינים וטורחים, בשביל שליחידים אחרים שהם אפילו לא מכירים ויהי נעים וכיף, בשביל להקל עליהם ולעזור להם - בלי לקבל שום תמורה. אני חושב שזה היה הסוד של אברהם אבינו. הוא לא התחשבן עם האורחים שלו, הוא פשוט קבל את כלם. והוא נתן להם הכל, בלי להשאיר שום דבר לעצמו. בחסידות קוראים לזה "למעלה ממדידה והגבלה" - הכל, בלי שום הגבלה. לכן, הקדוש ברוך הוא נתן לו שפע בלי הגבלה ונסים גלויים. ואת החסד הזה ללא גבולות הוא הוריש לנו, הילדים שלו, עם ישראל.

אני רוצה שכלם ידעו וילמדו את זה: לתת לאחרים זה הדבר הכי מספק שיכול להיות. לארח, לעזור, לתת - זה הדבר הכי נפלא שיש בעולם!

האורחים שלנו מאוד מגינים. הם באים מכל המקומות בארץ, מכל הסוגים ומכל הגילים. ואת כלם אנחנו מקבלים בשמחה ובמאור פנים. עם השנים אמא שלי כבר נהיתה פרופסור למטבחים יהודיים של כל העדות. היא יודעת להכין לכל אורח מאכל אהוב משלו שיזכיר לו את הבית ואת המשפחה שלו. למשל, היא יודעת להכין גפילטע פיש מתוק מצ'ון, וגם חרימה חריון...

ההסבר הזה לא כל כך מתאים לימינו, כי הלחמים והחלות שלנו מגיעים מהמאפייה מתבילים וטעימים כמו שאריות. רק לנגס בהם וזהו...

אבל יש הסבר נוסף, והוא עמוק יותר:

בבית המקדש היו מולחים כל קרבן לפני שהיו מעלים אותו למזבח. זו מצוה מהתורה, כמו שכתוב "על כל קרבןך תקריב מלח". וחכמים למדו אותנו שאכילה לשם שמים, כדי שיהיה לנו כוח ללמוד ולהתפיל ולעבד את השם, היא כמו הקרבת קרבנות: שלחן האכל הוא המזבח, והאכל הוא הקרבן. וכמו בבית המקדש, גם אנחנו מולחים את המזון העקרי שלנו, שהוא הלחם. ולפי הקבלה, נוהגים להניח מלח על שלחן הסעודה ולטבל את הלחם במלח שלוש פעמים.

אם יש שאילה שמעניינת אתכם ולא הצלחתם למצוא את התשובה, שלחו אותה למערכת. דן הלמדן ומצא עבורכם את התשובות, תסמכו עליו. אם לא תשאלו - איך תדעו?